

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk Miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Vangså Hede

Natura 2000-område nr. 25

Habitatområde H125

Fuglebeskyttelsesområde F18

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen Nordjylland

Forsidefoto:

Klithede, klitlavning og grå klit i Vangså Hede

Fotograf: Peter Bundgaard Jensen

ISBN: 978-87-7564-730-9

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	9
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	10
1.4.2 Befolkningen	10
1.4.3 Menneskets sundhed	11
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	11
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	11
1.4.6 Landskab.....	11
1.4.7 Arter	12
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	12
1.5 Eksisterende miljøproblemer	12
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	13
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	14
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	14
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	17
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	17
1.10 Overvågning	19

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 25, Vangså Hede er udpeget som habitatområde nr. 25 og fuglebeskyttelsesområde nr. 18.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 25, Vangså Hede, findes en række ynglefugle: trane, hjejle, tinksmed og rødrygget tornskade, der kan bevæge sig over landegrænser.

Natura 2000-planen bidrager til at sikre egnede levesteder for områdets fugle og arter, og tilstanden af levestederne for hjejle sikres eller forbedres, således at de kortlagte levesteder får en naturtilstand i overensstemmelse med artens krav til ynglelokalitet. Planen fokuserer desuden på, om der er behov for yderligere sikring mod forstyrrelser med fokus på træk- og ynglefugle samt pattedyr.

Planens indsatser for fugle på udpegningsgrundlaget vurderes potentielt at kunne hjælpe til at sikre og have gavnlig effekt på bestande af fugle, som bevæger sig over landegrænser.

Natura 2000-området er ikke placeret nær den danske grænse og er ikke geografisk forbundet med områder, herunder Natura 2000-områder, i udlandet. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består udelukkende af tiltag som i forhold til områdets naturtyper vurderes at kunne påvirke lokalt, f.eks. indsats på hedearealer eller bekæmpelse af invasive arter. Det vurderes derfor ikke, at Natura 2000-planen har grænseoverskridende påvirkning ud over den ovenfor beskrevne.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen har fokus på at sikre synergieffekter, skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne f.eks. ved at sikre en for naturtyperne mere hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje, bekæmpelse af invasive arter samt en grundlæggende indsats på hedearealer. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende

tilskudsordninger vedr. plejeindsatser. I flere af planens indsatser er indtænkt en synergi til at sikre levesteder for fugle og arter på udpegningsgrundlaget, herunder sikring eller forbedring af levesteder for trane, hjejle, tinksmed, rødrygget tornskade, hedepletvinge, stor vandsalamander og odder.

Indsatsprogrammet i planen medvirker blandt andet til at sikre en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne, en grundlæggende indsats på hedearealer og en bekæmpelse af invasive arter. Dette forventes at gavne landskabsværdien i området.

Indsatsen beskrevet i planen bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for lokalbefolkningen i området. Planen vil potentielt give befolkningen adgang til en mere spændende natur. Planen kan indirekte bidrage positivt til menneskers sundhed gennem et større incitament til rekreative aktiviteter, samt skabe mere sammenhæng i naturen og mere robuste økosystemer og forbedre områdets biodiversitet.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplementere og understøtte de eksisterende fredninger og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området. Realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter samt vandområdeplanen for området.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, området sikres som et lysåbent, lavtvoksende og sammenhængende klitlandskab med gode fourageringsmuligheder og levesteder for især områdets fugle.

Klitnaturtyperne klithede (2140), grå/grøn klit (2130), klitlavning (2190), grårisklit (2170) og søbred med småurter (3130), som enten har stærkt ugunstig bevaringsstatus eller optræder med biogeografisk og nationalt store forekomster eller særligt forekommer i Danmark, sikres og søges udvidet, hvor de naturgivne forhold gør det muligt.

Levestederne for områdets store bestand af tinksmed og områdets bestand af stor vandsalamander sikres. Levestederne for hedepletvinge sikres.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning, og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredsskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredsskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

Natura 2000-område nr. 25 er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets marin-atlantiske region. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegningsgrundlaget for naturnationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om naturnationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af naturnationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af naturnationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførsel er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om naturnationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt.

fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Områdets arealer med naturtyper på flyvesand (2140, 2130, 2190, 2170, 2120 og 2110) er overvejende i god tilstand. Årsagen er primært forekomst af naturlig dynamik og karakteristiske arter. En mindre del af klitheden (2140) og ca. halvdelen af grå/grøn klit (2130) er dog i moderat tilstand, hvilket skyldes forekomst af problemarter og invasive arter.

Indenfor området er der registreret 9 småsøer, hvor 7 er kortlagt som naturtypen lobeliesø (3110) og 2 er kortlagt som søbred med småurter (3130). Lobeliesøerne er beregnet til at være i høj og god tilstand og er ikke påvirket af næringsstoffer og har en høj dækningsgrad af rosetplanter. Søbred med småurter er beregnet til at være i god tilstand med en artsrig amfibisk vegetation.

I dette område er der en stor sø over 5 ha, Grube Vande. Søen er kortlagt som en lobeliesø (3110) og har en relativ artsrig vegetation. Miljømålet for Grube Vande er en god økologisk tilstand. I basisanalysen for vandområdeplaner 2021-2027 er søen beregnet til at have en høj økologisk tilstand på grund af indholdet af fytoplankton.

Hængesæk (7140) findes ved Glarbjerg Sande og naturtilstanden er høj, primært pga. de gode hydrologiske forhold, gyngende bund og masser af tørvemosser.

Indenfor området findes der ca. 2 km vandløb, der er omfattet af vandområdeplanen for Jylland og Fyn. Habitatnaturtypen vandløb med vandplanter (3260) er registreret på 1 km i Lejebakke Grøft.

Alle 37 kortlagte, mulige levesteder for stor vandsalamander i Natura 2000-området, er i god/høj tilstand uden fisk, uden tydelig påvirkning af næringsstoffer og med artsrig undervandsvegetation, lav vanddybde og uden skyggepåvirkning.

Odder er observeret i den sydlige del af Natura 2000-området. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering er odder udbredt i hele Jylland i både den atlantiske og den kontinentale biogeografiske region. Odder har øget sin udbredelse i den kontinentale biogeografiske region siden 2011-2012.

Hedepletvinge er på områdets udpegningsgrundlag, men er i forbindelse med det nationale overvågningsprogram ikke registreret indenfor Natura 2000-området. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering har den landsdækkende overvågning i NOVANA siden 2004 påvist arten på et stigende antal lokaliteter. Samtidig med at arten er blevet hyppigere i sit udbredelsesområde i Nordjylland nord for Limfjorden, er den i de senere år fundet på helt nye levesteder i Nordjylland.

Indenfor Natura 2000-området er der kortlagt 2 levesteder for ynglefuglen tinksmed. Levestederne er i høj tilstand. Ynglende tinksmed har været i fremgang og ved seneste overvågning i 2019 blev der konstateret 13 ynglende par.

Trane er ny på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 18 og bestanden blev i 2019 opgjort til 8 ynglepar. Jf. DCE's NOVANA-rapport for fugle har udviklingen af den danske bestand af ynglende trane være markant stigende fra 3-4 par i 1980 til estimeret antal 400-550 par i 2018. I fuglebeskyttelsesområde nr. 18 er hjejle forsvundet som ynglefugl. Tidligere ynglede et enkelt par i området, men siden 2005 har arten ikke ynglet på heden. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering for fugle er antallet af ynglende hjejler i Danmark i NOVANA-perioden faldet fra 2 par i både 2005 og 2007 til 0 par i alle årene 2015-2019.

Rødrygget tornskade er ny på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 18 og blev for første gang overvåget i 2019, hvor der blev registreret 6 ynglende par. Områdets store sammenhængende klitlandskab udgør et af artens foretrukne ynglehabitater. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering for fugle er den samlede danske bestand stabil, og rødrygget tornskade forekommer udbredt over hele Danmark, og udbredelsen har været stigende på kort såvel som på lang sigt.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand ikke fastholdes på levestederne for stor vandsalamander og på den store andel af naturarealerne, der nu er i hensigtsmæssig drift samt at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på primært grå/grøn klit med en indsats mod invasive arter og fremadrettet sikring af hensigtsmæssig drift generelt.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at bestanden af odder ikke sikres og at bevaringsstatus for arten forringes på biogeografisk niveau og at levestederne for hedepletvinge ikke sikres.

Manglende realisering af indsatsprogrammet kan desuden betyde at den hensigtsmæssige pleje af fuglelevesteder ikke fastholdes i tredje planperiode og at den gode tilstand for levestederne for tinksmed ikke fastholdes. Der er risiko for at bestandene af ynglefuglene trane, tinksmed og rødrygget tornskade går tilbage på nationalt niveau.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for at den biologiske mangfoldighed i området generelt stagnerer, hvilket for befolkningen kan betyde, at de ikke får adgang til naturområder af højere kvalitet. Rekreative aktiviteter kan af denne årsag blive mindre attraktive, hvorved den positive effekt på befolkningens sundhed udebliver. Der er endvidere risiko for at landskabet vil fremstå mindre varieret og at forventede bidrag til opfyldelse af fredningsformål i området og kumulative effekter udebliver.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planen bidrager, ud over sikring af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for området, generelt til at sikre naturtyper og arter, der findes inden for området, idet Natura 2000-planerne generelt medvirker til at etablere gunstige forhold for naturen.

Hermed bidrager Natura 2000-planerne også til at opnå biodiversitetskonventionens mål om at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares, ligesom planen bidrager til at sikre levesteder for arter, der er beskyttet i medfør af generelle fredningsbestemmelser.

Planens indsats om udarbejdelse af en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter bidrager positivt i forhold til forvaltning af arterne.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter, forekomst af invasive arter samt kunstig afvanding forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Desuden kan tilgroning medføre forringelse af levestederne for fugle og andre arter i området. Planens indsatser om pleje og sikring af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke denne udvikling og vil desuden medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold. Planens indsatser om bekæmpelse af invasive arter og pleje af hede bidrager til opretholdelse af naturtyperne i området.

Sammen med indsatsen for habitatnaturen forbedres levesteder for områdets arter. Med planens indsatsprogram arbejdes der for at sikre velegnede levesteder for områdets udpegede fugle og arter, herunder hedepletvinge, der ikke er registreret i området. Hensigtsmæssig pleje af naturarealerne er vigtige for at en potentiel bestand af hedepletvinge vil kunne etablere sig området.

Planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper og arter, der findes inden for området.

Med planens indsats for habitatnaturen sikres samtidig den § 3-beskyttede natur i området. Særlige arter i området er behandlet under afsnittet "Særlige arter".

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000 område nr. 25 Vangså Hede er beliggende i Thisted Kommune, der har et indbyggertal på 43142. Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som f.eks vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.

Ændring af hegninger kan f.eks. potentielt have en betydning for befolkningens mulighed for at færdes i dele af området, men vurderes også at give befolkningen mulighed for mere spændende naturoplevelser.

Der er offentlig adgang til store dele af området.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring og cykling, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper og arter opnår gunstig naturtilstand på sigt.

Natura 2000 planen vil potentielt kunne ændre den rekreative udnyttelse af delområder, der foregår i dag, f.eks. pga. ændret hegning. Kendskab til naturen og naturområder af god-høj kvalitet vil omvendt kunne medvirke til at skabe incitament til en større rekreativ udnyttelse af områderne, ligesom der vil være øget fokus på formidling af naturen til gavn for brugere af området. Områdets naturkvalitet vil dermed kunne have positiv betydning for menneskers sundhed.

Desuden bevirker planens indsatser om at sikre og forbedre områdets naturtyper og arter, at der generelt vil ske en forbedring af områdets biodiversitet og genskabelse af mere robuste økosystemer. Dette kan generelt påvirke menneskets sundhed ved forbedring og genskabelse af økosystemydelser som bidrager med f.eks. vand, træ, luftrensning, jordbundsdannelse, bestøvning, mm..

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Det vurderes, at Natura 2000-planens sikring af den eksisterende udpegede natur i området, bl.a. gennem sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder ikke har indflydelse på jordbund, idet at indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der ikke vil blive gravet i jordbunden.

Det vurderes at vedtagelse af planen ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.

Natura 2000-planens indsatser vedrørende naturpleje vil potentielt kunne medvirke til at tilbageholde kvælstof og dermed betyde mindre udvaskning af kvælstof til vandområderne.

Natura 2000-planen indeholder ikke indsatser, der vurderes at kunne påvirke klimatiske faktorer.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planens indsats omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, hvilket potentielt kan påvirke adgangen til og kvaliteten af områder, som har betydning for lokalbefolkningen. Planen vil potentielt kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. pleje af fortidsminder, men der er i dette område kun få fortidsminder såsom resterne af fæstningsanlæg fra 2. verdenskrig, hvorfor påvirkningen ikke forventes at kunne være væsentlig.

1.4.6 Landskab

Området er et stort og sammenhængende klitområde mellem Vesterhavet og Nystrup Klitplantage med forskellige klittyper. Klitheden er den dominerende naturtype, men også arealer med grå/grøn klit og klitlavninger er betydnende. En mindre del af området er klitplantage.

Det vurderes, at planen med dens indsatser, f.eks. ved sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af klitnaturtyperne vil kunne bevare og øge landskabsværdien i området, idet et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges.

1.4.7 Arter

I Natura 2000-området findes mange arter, herunder flere arter på områdets udpegningsgrundlag og flere sjældne, fredede og rødlistede arter samt karakteristiske arter for de forskellige naturtyper. Af karakteristiske arter findes f.eks. sand-hjælme på arealer med hvid klit, sand-star, rensdyrlav og sandskæg på grå/grøn klit, revling og sand-star på arealer med klithede og gråris på arealer med grårisklit. I området findes de fredede planter skotsk lostilk og hjertelæbe og området rummer også mange rødlistede fugle, som f.eks. stenpikker, storspove, tinksmed, vandrefalk, gulspurv, stor tornskade, stær, stor præstekrave, spurvehøg, vibe m.fl. samt flere rødlistede laver, som f.eks. tørve-knaplav, fjeld-blegskivelav, grå mankelav m.fl.. I området findes også flere rødlistede insekter, så som lille lavmåler, blågrå måler og ensianblåfugl.

På områdets udpegningsgrundlag findes ynglefuglene trane, tinksmed, rødrygget tornskade og hjejle. Hjejle er dog forsvundet som ynglefugl. Odder og stor vandsalamander er ligeledes på områdets udpegningsgrundlag og findes i området. Hedepletvinge er på områdets udpegningsgrundlag men er ikke registreret inden for området. Natura 2000-planen vil kunne påvirke forskellige arter i området eller arter som lever i tilstødende områder, da planen indeholder indsatser til sikring og forbedring af habitater og levesteder for arter. Indsatser for områdets naturtyper vil kunne påvirke levesteder for arter i området indirekte. De nævnte karakteristiske planter vil f.eks. kunne påvirkes af plejeindsatser på naturarealerne i form af græsning og rydning og fugtigbundsarter vil kunne påvirkes af indsatser til sikring af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Inden for Natura 2000-området findes fredningerne: Vangså og Førby Sø. Fredningerne har til formål af sikre klithedens videnskabelige og landskabelige værdier.

Indsatsen beskrevet i Natura 2000-planen skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed fx gennem hedepleje og indsats mod invasive arter. Planen vurderes derfor at påvirke klitheden positivt og kan derfor understøtte målet med fredningerne.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven, som bidrager til at mindske ammoniakudledning fra punktkilder.

Næringstilførsel på arealer, der grænser lige op til naturarealer, kan påvirke naturindholdet i Natura 2000-områder. Forøget næringsindhold kan medføre, at naturtypens karakteristiske arter forsvinder og erstattes af højt voksende arter, der favoriseres af det forøgede næringsindhold. I kombination med manglende drift kan forøget næringsindhold derfor medføre tilgroning af naturtyper. I dette område er der kun registreret direkte påvirkning fra landbrugsdrift på en lille andel af klithederne.

Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den lavtvoksende og artsrige naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Den gode naturtilstand i størstedelen af området skyldes bl.a., at der er relativt få problemer med tilgroning i vedplanter. Der er dog arealer med begyndende problemer med tilgroning, især grå/grøn klit, klitlavning og klithede. Invasive plantearter er ikke-hjemmehørende arter, der fortrænger naturlig vegetation.

Forekomst af invasive arter er en trussel, fordi arterne breder sig hurtigt og udkonkurrerer de arter, der er karakteristiske for naturtyperne. Der er stedvis forekomst af invasive arter i området, især i grå/grøn klit, klithede og klitlavning.

Der er ikke er kendskab til øvrige trusler i området.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder ingen konkrete indsatser der kan forværre eller forbedre depositionen af kvælstofforbindelser i området. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven, som bidrager til at mindske ammoniakudledning fra punktkilder.

Natura 2000-planen indeholder en målsætning om at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje også til gavn for tilknyttede arter. Indsatser gennemført i tidligere planperioder vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper. Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer. Disse indsatser forventes at nedbringe truslen om tilgroning og ligeledes at medvirke til at bekæmpe de invasive arter inden for Natura 2000-området.

Ovennævnte målsætninger vil sammen med planens indsats om bekæmpelse af invasive arter, være med til at de invasive arter ikke medvirker til at forringe naturtilstanden.

Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil i stor udstrækning medvirke til at sikre forholdene for områdets udpegede fuglearter hejle, trane, tinksmed og tornskade samt en lang række andre fuglearter, der benytter området som yngle- og fourageringsareal og andre arter, der benytter området som levested.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU- lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 , bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser. Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. I Natura 2000-område nr. 25, Vangså Hede vil realisering af planens indsatser om bl.a. at sikres en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje af naturtyper med til at hindre tilgroning af lysåbne naturtyper. Mere konkret betyder det, at naturtilstanden opretholdes og/eller forbedres. Planens indsatser om bekæmpelse af invasive arter og pleje af hede bidrager til opretholdelse af naturtyperne i området. Realisering af planens indsatsprogram vil samtidig sikre den §3-beskyttede natur i området, fredede og rødlistede arter i området samt arter i området generelt. Planens indsats om udarbejdelse af en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter, vil ligeledes gavne de fredede og rødlistede arter i området. Planens

			indsatsprogram omfatter desuden sikring af velegnede levesteder for områdets udpegede arter og fugle. Planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper og arter, der findes inden for området. Se desuden vurderinger i skemaet under "arter".
Befolkningen	X		Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. For visse arealer vil gennemførelsen af planen betyde, at de vil blive omfattet af en plejeindsats, som vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Det vurderes, at Natura 2000 planen kun undtagelsesvist og på mindre arealer vil ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag, f.eks. pga ændret hegning og at planen bidrager til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for større naturoplevelser. Der er offentlig adgang til store dele af området.
Menneskers sundhed	X		Planen medvirker til at sikre de beskyttede naturtyper i området således, at naturen i området på sigt opnår en god-høj kvalitet. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området, og dermed menneskers sundhed. Natura 2000-planen vil potentielt kunne medføre, at den rekreative udnyttelse af området ændrer sig, f.eks. som følge af hegning, men det vurderes, at Natura 2000 planen kun undtagelsesvist og på mindre arealer vil ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag. Samlet set vurderes det, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men i stedet at en øget biodiversitet og mere robuste økosystemer vil bidrage positivt til menneskets sundhed. Sikringen af den beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt.
Jordbund		X	Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed idet indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der heller ikke graves i området. Se desuden vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".

Vand		X	Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne. Natura 2000-planens indsatser vedrørende naturpleje i dette område forventes kun i begrænset omfang medvirke til at tilbageholde kvælstof og dermed medvirke til at opfylde vandområdeplanens mål.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer		X	Det vurderes ikke, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper vil have indflydelse på klimatiske faktorer.
Materielle goder		X	Det vurderes ikke, at planen påvirker materielle goder, idet realisering af planens indsatsprogram primært omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag og dermed ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkningen. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed". "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".
Landskab	X		Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil kunne øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv		X	Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen vurderes ikke at berøre områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskeskabte værdier, hvorfor planen vurderes ikke at påvirke kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv. Der er i dette område er der kun få fredede fortidsminder såsom resterne af fæstningsanlæg fra 2. verdenskrig.
Arter	x		Natura 2000-området rummer en lang række arter, herunder flere arter og fugle på områdets udpegningsgrundlag og flere sjældne, fredede og rødlistede arter. På områdets udpegningsgrundlag findes arterne odder, stor vandsalamander og hedepletvinge samt ynglefuglene trane, rødrygget tornskade, tinksmed og hjejle. Det vurderes, at Natura 2000-planen vil kunne påvirke forskellige arter i området, da planen indeholder indsatser til sikring af velegnede levesteder for arter og fugle, og indsatser for områdets naturtyper vil ligeledes kunne påvirke levesteder for arter i området positivt. Se desuden vurderinger i skemaet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".

Fredninger, Bekendtgørelse sfredninger og vildtreservater	x		Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at stride imod områdets fredninger, da fredningen har til formål at sikre klithedens videnskabelige og landskabellige værdier, hvilket Natura 2000-planen forventes at bidrage positivt til.
Kumulative effekter	x		Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteter og habitater for naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag. Evt. realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter.

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området, bl. a. gennem sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder. Med gennemførelse af Natura 2000-planen forbedres tilstanden af de lysåbne naturtyper og ynglefuglenes levesteder.

Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som f.eks. vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Ved pleje af eksisterende natur vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunerne og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

Med gennemførelsen af Natura 2000-planen forbedres tilstanden af naturtyperne, og planen vurderes derfor overordnet ikke at have negativ indvirkning på miljøet.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen

udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførslen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

Overvejelserne har ført til, at der i Natura 2000 område nr. 25 planlægges en indsats om at arbejde for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Der arbejdes desuden for at sikre velegnede levesteder for områdets fugle eller arter.

Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden.

Invasive arter medvirker til at forringe naturtilstanden. Der iværksættes derfor en bekæmpelse af invasive arter på 114 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.

Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil i stor udstrækning medvirke til at sikre forholdene for områdets udpegede arter og fugle samt en lang række andre fuglearter, der benytter området som yngle- og fourageringsareal.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Prioriteringen af indsatser for naturtyper, fugle og arter beror på kendskab til forekomster, bestande og specifikke behov jf. basisanalysen for Natura 2000-området. Dertil er visse arter og naturtyper på forhånd prioriterede jf. EU's habitatdirektiv da de er af fællesskabsbetydning og har et særligt fokus.

Ved genopretning af tidligere lobeliesøer prioriteres denne naturtype højere end klitlavning.

Prioriteringen af indsatser for naturtyper, fugle og arter beror på kendskab til forekomster, bestande og specifikke behov jf. basisanalysen for Natura 2000-området. Dertil er visse arter og naturtyper på forhånd prioriterede jf. EU's habitatdirektiv da de er af fællesskabsbetydning og har et særligt fokus.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk Miljøvurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Vangså Hede (nr. 25). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk